

SECOND SEMESTER B.Com. DEGREE EXAMINATION, MAY 2014

(UG-CCSS)

Common Course – Sanskrit

SK 2A 09 (02) – PRACHINA VANIJYA AND TRANSLATION

Three Hours

Maximum : 30 Weightage

Answers may be written either in Sanskrit or English or Malayalam.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.

I. Choose the correct answer :

1. अर्थशास्त्रस्य कर्ता कः ?
(मनुः, याज्ञवल्क्यः, कौटिल्यः)
2. वार्तायां नियुक्तः कः ?
(राजा, अमात्यः, वैश्यः)
3. नीतिसूत्रस्य कर्ता भवति ।
(सोमदेवः, मनुः, कौटिल्यः)
4. उत्तम लेख्यं भवति ।
(राजलिखितम्, मन्त्रिणा लिखितम्, पौरलेख्यम्)

II. Fill in the blanks :

5. विरूपोऽपि _____ सुरूपः ।
(कुलीनः, अर्थवान्, धर्मिष्ठः)
6. _____ तु जीवनम् ।
(वार्ता, लेख्यम्, धनम्)
7. _____ वार्तायामन्तर्भवति ।
(वाणिज्यम्, कुडुम्बम्, बलम्)
8. कोशमूलं _____ स्मृतम् ।
(राज्यम्, कुडुम्बम्, बलम्)

Turn over

(c) Answer the following in a single word :-

9. अर्थस्मूलं किम्?
(धर्मः, राज्यम्, सुखम्)
10. कीदृशः कुबेरोऽपि भिक्षाभाजनं भवति?
(धर्महीनः, अर्थदूषणः, अकुलीनः)
11. महीपतीनां जीवितं किम्?
(कोशः, धर्मः, राज्यम्)
12. लेख्यं कतिविधम्?
(द्विविधम्, त्रिविधम्, चतुर्विधम्)

(12 × ¼ = 3 weight)

II. Answer the following in a sentence or two :-

13. न वृत्तेर्भयमृच्छति - कः?
14. कोशाद्येतत्प्रवर्तते - एतत् किम्?
15. भोगपत्रं नाम किम्?
16. वार्ता नाम का?
17. स्मृतिपत्रकं धारयेत् - इति कुत उच्यते?
18. स्वत्वनिवर्तको द्वेधा - तौ कौ?
19. मूलहरः कः?
20. अर्थस्य दूषणं किम्?
21. वैश्यधर्माः के?

(9 × 1 = 9 weight)

III. (a) Write a paragraph on any two of the following :

22. आयव्ययलक्षणमुक्त्वा तयोः भेदान् वर्णयत ।
23. कोशगुणान् संक्षिप्य लिखत ।
24. व्यवहारेषु अर्थसाधकाः के?

(2 × 2 = 4 weight)

(b) Translate any three passages :-

25. अथ ते हंसाः विदर्भनगरीं गत्वा दमयन्त्याः समीपे न्यपतन् । अद्भुतरूपान् तान् दृष्ट्वा सा सखीभिः सह तान् अयतत । तदा दमयन्ती यं हंसं समुपाधावत् सः मानुषीं वाचमाश्रित्य ताममभाषत ।

26. कश्चित् शृगालः स्वेच्छया नगरोपान्ते भ्राम्यन् नीलीभाण्डे पतितः । तत उत्थाय बहिर्गन्तुमशक्तः आत्मानं मृतवत् प्रदर्श्य स्थितः । नीलभाण्डस्वामिना रजकेन मृत इति मत्वा तस्मात् उत्थाप्य दूरे विसर्जितः पलायितः ।
27. पयः पानं भुजङ्गानां केवलं विषवर्धनम् ।
उपदेशो हि मूर्खाणां प्रकोपाय न शान्तये ॥
28. रामोऽपि सह वैदेह्या वने वन्येन वर्तयन् ।
चचार सानुजः शान्तः वृद्धेक्ष्वाकुव्रतं युवा ॥

(3 × 2 = 6 weightage)

IV. (a) Write an essay on any one of the following :-

29. शुल्कविषये प्राचीनानां मतानि संक्षिप्य लिखत ।
30. जयपत्रादीनि वृत्तलेख्यानि कानि? विवृणुत ।

(1 × 4 = 4 weightage)

(b) Translate into Sanskrit :-

31. A son should protect his parents in their old age. One should never leave a friend in grief. Let the wind be gently and favourable to you on the way. Let us sit on the shade for rest. May the buffaloes plunge into the water of the pond.

Or

There was a huge banyan tree in a certain forest. Several birds built their nests on the branch of that tree. One day, when there were very heavy rains some monkeys came and took shelter at the foot of the tree.

(1 × 4 = 4 weightage)